СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY
РІК LVII. Ч. 218. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 20-го ВЕРЕСНЯ 1949. No. 218. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, SEPTEMBER 20, 1949. VOL. LVII.
ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТІВ Закордоном — Тел. „Свободи": BErgen {4-0807 4-0237 — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 — THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

ВУГЛЕКОПИ ВИХОДЯТЬ НА СТРАЙК

З гаслом „нема добродійного фонду, нема праці" — покинула частина вуглекопів мягкого вугілля шахти в ночі з неділі на понеділок, а решта приготовилася на такий самий крок в ночі з понеділка на вівторок. Це зроблено після нарад дистриктових провідників майнерської юнії в Питсбургу у неділю 18 вересня. Заповідають, що шахтярі твердого вугілля в околиці Скрентону й Вилксбері теж підуть за прикладом шахтярів мягкого вугілля.

Рішення вийти на страйк приписують юнійні провідники обуренню майнерів проти деяких власників копалень, які перестали вплачувати по 20 центів комісового від кожної тони вугілля, викопаної майнерами. Власники вхопилися такої тактики, щоб спонукати майнерську юнію до поновного підписання контракту, який вигас з кінцем червня і який не відновлено. Юнія вийшла з домаганням, щоб власники підвищили доплату до фонду добродійности, а власники виходять з домаганням, щоб майнери теж доплачували свою пайку до фонду.

НАДІЯ НА ЗАГОДУ В ФОРДА.

У підприємстві Форда панує теж загроза страйку на підставі голосування юнії, одначе мирне наставлення юнійних урядовців і підприємства дає надію, що до страйку не дійде. З достовірних джерел інформують, що підприємство годиться доплачувати по шість центів від години праці до пенсійного фонду, одначе відмовляється доплачувати по чотири центи до фонду здоровя від кожного робітника. Форд домагається теж деяких уступок від юнії.

СЕНАТОРКА ЗА ПОСТАВЛЕННЯ ЖІНКИ КАНДИДАТКОЮ НА ПРЕЗИДЕНТА.

Вашингтон. — Сенаторка Маргарет Чейс Смит, республиканка зі стейту Мейн, виявила, що вона почне боротьбу за назначення жінки кандидаткою на президента або віцепрезидента Злучених Держав при найближчих президентських виборах. Одначе вона зазначує, що не домагається цього для себе. Вона твердить, що при виборах в 1952 році переможе ця партія, яка поставить жінку на начальнім місці в лісті кандидатів.

ЗА $30 НА ТИЖДЕНЬ НА ВИПАДОК БЕЗРОБІТТЯ.

Сан Франсиско. — Підвишку виплат з фонду безробітних і обмеження їх виплат до 26 тижнів доручав секретар праці Морис Дж. Товбин у промові з нагоди Демократичної Конференції Західних Стейтів. Він ствердив, що після восьми місяців непевности й частинного застою в праці приходять признаки повороту до нормальних відносин і запевнив слухачів, що тепер уже неможлива депресія в таких розмірах, як була в роках 1921-22 й 1932-33. Це тому, казав Товбин, що програма в справі безробіття й суспільне забезпечення недопустило до цього. Подібні погляди висловили ще інші високі урядовці, які взяли участь у конференції, щоб започаткувати передвиборчу агітацію в західній частині країни.

ЗАПРИСЯЖЕНЕ ЗІЗНАННЯ ФОСТЕРА В ПРОЦЕСІ ПРОТИ КОМУНІСТІВ.

Ню Йорк. Вилієм З. Фостер, предсідник Комуністичної партії, який разом з 11 іншими членами Американського Політбюра є обвинуваченим в заговорі до насильного скинення американського уряду, одначе не засідає на лаві обвинувачених після предявлення лікарського свідоцтва, прислав свої зізнання в формі запитів та відповідей. Вони обіймають книгу грубости телефонічної книги. За попереднім порозумінням з обороною тільки деякі питання та відповіді перечитується. Він заперечує всякі змагання до насильної переміни існуючого суспільного й політичного ладу в Злучених Державах, а твердить, що переміна прийде сама мирними засобами на такий лад, як це сталося в Польщі й Чехословаччині. Фостер закинув актові обвинувачення, що він опертий на „брехнях" і твердить, що революції в минулому завжди були впливом тактики „реакційних" сил.

ПЕРЕГОВОРИ В СТАЛЕВІЙ ІНДУСТРІЇ.

Представники юнії сталевих робітників і підприємців назначили понеділок 19 вересня на початок переговорів для наладнання спору над старечими пенсіями і для можливого виключення страйку в сталевім промислі. Юнія проголосила наперед свої домагання, щоб доплати до пенсійного фонду приходили виключно від власників, а власники домагаються, щоб доплати йшли з обох боків.

ПРОКАЖЕНА ЖІНКА ПРИЇЗДИТЬ ДО НЮ ЙОРКУ.

Ню Орлінс, Луїзіяна. — Пані Ганс Горибостел вийшла щойно зі шпиталю й находиться в дорозі до Ню Йорку. Вона має 58 літ, а останніх три роки перевела в краєвім лепрозарію, який находиться при Маринарськім Шпиталі. Підчас недуги прокази доглядав її чоловік, військовий майор. Вона набавилася прокази підчас побуту в таборі Санто Томас коло Манілі. Лікарі твердять, що в теперішній стадії недуга пані Горибостел не є вже заразлива й тому можна пацієнтку випустити зі шпиталю.

ПРОГРЕСИВНА ПАРТІЯ ЗА 100 ДОЛЯРІВ ПЕНСІЇ ДЛЯ КОЖНОГО.

Клівленд. — На конференції Прогресивної партії в справі зайнять та економічної кризи доводили промовці, що Америка находиться на березі катастрофи. Щоб недопустити до неї, вони домагаються від конгресу признання по $100 місячно старечої пенсії, починаючи від 60 року життя. Крім того вони хочуть, щоб конгрес ухвалив 50 біліонів долярів на прилюдні роботи для зарадження безробіттю. Коли конгрес не прийме програми прогресистів, тоді, на думку промовців з-під прапора Генрі Волеса, „нація попаде в економічну депресію з катастрофічними розмірами".

ЗДА БЕРУТЬ АКТИВНУ УЧАСТЬ В ОБОРОННІЙ СИСТЕМІ

У суботу 17 вересня викінчили представники 12 держав, приналежних до Північно-Атлантійського Оборонного Пакту, працю для створення цілої оборонної системи проти агресії Советів. Представники Злучених Держав заявили, що їхня країна візьме активну участь в військовій організації для оборони Европи. У засаді покликано до життя „Північно-Атлантійську Раду", яка виділила з себе ‚Оборонний Комітет'. До Комітету мають належати представники головних штабів кожної з 12 держав. У ньому осередком буде „Постійна Група", в склад якої входять Злучені Держави, Англія й Франція. Постійна Група матиме обовязок допильнувати, щоб усі держави сповнили своє завдання. Крім Постійної Групи є ще пять груп для плянування. Це такі групи: Північна, в яку входять представники Данії, Норвегії й Великобританія; Західна, з державами: Британія, Франція, Бельгія, Голандія і Люксембург; Південно - Европейська: Франція, Італія й Англія; Північно-Американська: Канада і Злучені Держави; Північно - Атлантійська: Бельгія, Канада, Данія, Франція, Ісландія, Голандія, Норвегія, Португалія, Англія, і Злучені Держави.

Створення оборонної системи для Північно-Атлантійського Пакту забрало цілий рік часу. Негайно після покінчення нарад у департаменті стейту у Вашингтоні спеціяльно вишколені урядовці департаменту і британської тайної поліції зі Скотланд Ярду обняли догляд кімнат, у яких зберігаються документи оборонної системи, а знадвору доглядає цього крила будинку окрема поліція.

НАРАХОВУЮТЬ 120 НЕБІЖЧИКІВ В ПОЖЕЖІ КОРАБЛЯ НОРОНІК

У суботу ранку 17 вересня причалив до пристані Торонто, над озером Онтеріо у Канаді, прогульковий корабель Норонік з 511 подорожними і 179 членами залоги з міст Дітройт й Клівленд, у Стейтах. З досі неустійнених причин на кораблі вибухла пожежа, яка обняла весь корабель впродовж 15 мінут. Серед звичайної втаких випадках паніки не можна було зорганізувати належної рятункової акції, внаслідок чого половина подоріжних загинула. До понеділка ранку нараховано 121 справжніх небіжчиків, а 140 „загублених". Досі розпізнано тільки 35 небіжчиків, бо витягнені з пожежі тіла змінені до непізнання. Корабель мав завезти прогульковців в околицю Тисячі Островів на озері Онтеріо. Певно вирятуваних нараховують 373. Корабельне підприємство Канада Стімшип Лайн, власник корабля, оприлюднило лісту подорожних. З них 187 осіб всіли на корабель в Дітройті, а 324 в Клівленді. Катастрофу з кораблем Норонік вважають за одну з найбільших корабельних трагедій в історії мореплавства.

АМЕРИКАНЕЦЬ ПЕРЕЛЕТІВ ПІВНІЧНИЙ БІГУН

Осльо, Норвегія. 19 вересня. Американський летун і дослідник Арктики, полк. Берит Болчен, прибув вчора на місцевий аеродром, перелетівши північний бігун з Аляски. Він летів суперфортецею Б-29.

СЕСІЯ ГЕНЕРАЛЬНОЇ АСАМБЛЕЇ

Лейк Соксес, 19 вересня. Завтра, у вівторок 20-го вересня, почнеться тут вже четверта з черги річна сесія Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. Хоча на відкритті сесії будуть міністри закордонних справ 18 країн та цілий ряд інших високих представників, сесія буде відкрита без більшої паради. В першому дні будуть полагоджені формальності та вибрані урядники. Вважається майже за певне, що цим разом предсідником сесії буде вибраний филипинський представник, ген. Карльос Ромульо. Сесію відкрие в заступстві неприявного теперішнього предсідника д-ра Евата, голова теперішньої австралійської делегації, Норман Дж. О. Макін. Сесія почнеться в год. 11-тій перед полуднем.

„СВЯТО ПЕРЕМОГИ" В НЮ ЙОРКУ

Старанням Організаційного Комітету б. вояків Українських Армій відбулося в неділю, 18-го вересня, в залі Вашингтон Ірвинг Гай Скул в Ню Йорку „Свято Перемоги", влаштоване в 30-ту річницю здобуття Києва українськими військами. Свято мало добірну програму та було виконене першорядними артистичними силами. На цьому святі з великим успіхом задебютували на українській сцені в Ню Йорку загально відомі в Европі українські оперові співаки: сопран Євгенія Мозгова - Винниченко, баритон Лев Рейнарович, бас М. Ольховий, та піяністка Леся Вахнянин. Співав хор Української Православної Церкви св. Володимира в Ню Йорку під управою проф. В. Завітневича. В програмі виконано кілька точок вперше на американсько - українській сцені в Ню Йорку (Барвінського „Пісню", „Пасторалю" і „Поему" на фортепіяні та Китастого „Вставай народе" до слів Багряного, хором). Відповідний реферат виголосив д-р В. Калина а з коротким принагідним словом виступив приявний на залі учасник походу на Київ, ген. Загродський.

ПЕРШІ ВІДГУКИ НА ТРИВОГУ В СПРАВІ ПЕРЕСЕЛЕННЯ

ПООДИНОКІ ГРОМАДИ ПОЧИНАЮТЬ РОЗУМІТИ НАГЛЯЧІСТЬ І ВАГУ ДОПОМОГИ В ПЕРЕСЕЛЕНЧІЙ АКЦІЇ ЗУАДКОМІТЕТУ

Филаделфія, 19 вересня. — З канцелярії ЗУАДКомітету повідомляють, що останні заклики Комітету в справі необхідної наглої допомоги всього американсько-українського загалу в теперішній рішальній стадії переселенчої акції дали вже деякі конкретні результати й поодинокі громади починають зголошувати свою готовість допомоги в цій важливій справі. Досі вже прийняли або зголосили свою готовість прийняти та заопікуватися родинами нових імігрантів такі громади: Акрон, Огайо, (Доп. (Комітет) — 5 родин; Білемантик, Конн., (Доп. Комітет) — 4 родини; Перт Амбой, Н. Дж., (Укр. Кат. Параф.). — 4 род.; Клівленд, Огайо (Доп. Ком.) — 18 родин; Питсбург, Па., Доп. Ком. — 26 родин і Укр. Катол. Параф. — 2 род.; Карнегі, Па. (Укр. Катол. Параф.) — 3 род.; Шерон, Па. (Укр. Громада) — 3 род.; Янгставн, Ог. (Укр. Громада) — 5 род.; Шикаго, Ілл. (Переселенчий Осередок) 45 родин; Дітройт, Міш. (Переселенчий Осередок) — 38 родин; Филаделфія, Па. (Перес. Осередок) — 78 родин; Нюарк, Н. Дж. (Укр. Централя) — 4 род.; Пасаїк, Н. Дж. (Укр. Прав. Параф.) — 4 род.; Коговз, Н. Й. (Укр. Кат. Параф.) — 4 род.; Бофало, Н. Й. (Доп. Ком.) — 3 род.; Сиракюз, Н. Й., (Доп. Ком.) — 3 род.; Ютика, Н. Й., (Доп. Ком.) — 12 родин; Геркімер, Н. Й., (Укр. Прав. Параф.) — 3 род.; Ром, Н. Й., (Укр. Прав. Параф.) — 3 род.; Бриджпорт, Конн., (Укр. Прав. Параф.) — 4 род.; Честер, Па., (Доп. Ком.) — 8 род.; Біггемтон, Н. Й., (Укр. Кат. Параф.) — 4 род.; Скрентон, Па.: Укр. Кат. Параф. — 3 род. і Укр. Прав. Параф. — 3 род.; Особисто прийняли: М. Марків (Лендора, Па.) — 4 род. та о. Білецький (Укр. Авт. Прав. Церква в Питсбургу, Па.) — 5 родин. Відмовились прийняти: Ансонія, Конн., — 4 родини та Водербурі, Конн. — 1 род., залишаючи їх на призволяще на залізничій станції. ЗУАДКомітет знову пригадує, що в найблищих двох тижнях потрібно приміщень на дальших 500 родин нових імігрантів та закликає всі громади піти за прикладом проголошених і прийняти та заопікуватись новоприбулими.

АМЕРИКАНСЬКА ДЕЛЕГАЦІЯ В О. Д. В СПРАВІ ВІДСТАЛИХ КРАЇН

Д-р Филип Джесуп, загальний амбасадор Злучених Держав, оприлюднив, що делегація ЗДА підійме в Асамблеї О. Н. програму постачання допомоги для відсталих країн для їхнього розвитку. Це виявив Джесуп у промові до Американського Товариства для підтримки О. Д., яке відбуло своє їібрання в неділю у підготові до акції підчас нарад Асамблеї. Джесуп згадав про нерозвинені економічно країни Азії й Африки і пригадав, що для такої програми треба буде на початок 85 мільйонів долярів. Таку суму передбачує Економічно - Суспільна Рада, яка застановлялася над цим минулого року. Д-р Джесуп зайнятий формулуванням американської політики в азійських країнах, тому він наперед пробує приєднати для своїх поглядів прилюдну опінію.

БРИТАНІЯ ОБЕЗЦІНЮЄ СВОЮ ВАЛЮТУ НА 30%

Лондон, 19 вересня. — Вчора ввечорі уряд Британії проголосив девалюацію фунта стерлінгів на поверх 30%. Фунт стерлінга, що досі виносив $4.03, тепер на світовому ринку буде варта тільки $2.80. Це історичне рішення, що охоплює торговельні відносини в цілому світі, проголосив канцлер британської державної скарбниці, сер Стаффорд Крипс, стверджуючи в своїй 20-хвилинній радіо-промові до народу, що це рішення необхідне для виходу з теперішньої фінансової кризи, що повстала в наслідок відпливу золотих й долярових резерв з британської скарбниці. Обезцінення фунта стерлінгів на 30% доможе Британії сильно збільшити свій експорт до долярових країн і тим самим знову збалянсує британські долярові резерви. Він в дальшому заявив, що девалюація означатиме безпосереднє збільшення ціни хліба на 1½ до 3 центів, але це було єдино можливим виходом з теперішньої кризи. Як тільки Крипс скінчив свою заяву в радіо, подібні заяви наспіли теж зі столиць інших країн стерлінгової системи. Банки в Британії та в цілому ряді інших европейських країн будуть сьогодні закриті, щоби могти спокійно перейти перший девалюційний удар. Крипс твердив, що на інші заходи, як редукція, цін і т. п., вже не було часу, бо долярові і золоті резерви вичерпуються цілком і тому уряд рішився на ту радикальну фінансову курацію. Він рівночасно повідомив, що це рішення винесено, ще заки він і міністер закордонних справ Ернест Бевин виїхали з Вашингтону, де відбулася конференція в цій справі. Не зважаючи на це важливе рішення, в заяві Крипса було багато оптимізму, за яким добачується господарські обіцянки та зобов'язання Злучених Держав. Перша реакція на цю „бед-нюз" в самій Британії була досить здержана і типово беземоційна. Теж не передбачується, щоби це рішення могло якнебудь рішально заважити на позиції уряду і не вважається за можливе, щоби вибори мусіли відбутися в приспішеному часі. Рішення викликало теж максимальне, але як досі спокійне враження та заінтересування в цілому світі.

ОПОЗИЦІЯ ПОВІДОМЛЕНА НАПЕРЕД ПРО ДЕВАЛЮАЦІЮ ФУНТА.

Лондон, 19 вересня. — Рішення британського уряду про девалюацію фунта на 30% було задержане в найбільшій таємниці. Висоту девалюації та підвишку цін хліба сер Стафорд Крипс вписав у свою промову тільки, як почав її виголошувати. Саму промову виголошено з урядової канцелярії при Давнінґ Стріт. Але вже раніше про це рішення були урядово поінформовані провідники теперішньої опозиції, Винстон Чорчил та Ентоні Іден. Між країнами, які в справі девалюації пішли за прикладом Англії, є Австралія, Південна Африка, Ірляндія, Індія, Єгипет, Ізраїль, Данія і Норвегія, а відповідне достосування до нових обставин заповіли вже Швеція, Голяндія і Нова Зеляндія.

ПОЛІТИЧНІ ЦІЛІ СУДОВОЇ КОМЕДІЇ В БУДАПЕШТІ.

Будапешт, Мадярщина, 19 вересня. — Минулої п'ятниці тут почалася закросна на широку скалю комуністична судова комедія з далекойдучими політичними цілями. Судять бувшого міністра внутрішніх і закордонних справ Ляшла Райка, бувшого головного інспектора мадярських військ та цілий ряд інших визначних колись мадярських комуністів, закидуючи їм зраду, змову з Тітом проти уряду, шпигунство вкористь Америки і т. п. Обвинувачені „признаються" завзято до всіх закидуваних їм злочинів і ще додають від себе. Процес має без сумніву за завдання „виказати" постійну загрозу „змови" проти Советського Союзу та постійну загрозу „агресивної війни" проти нього. Обвинувачені називають поіменно Тіта і його міністрів, що підготовляли змову, та американських дипломатів, яким вони мали зраджувати державні таємниці. Зправеду цього процесу московська преса б'є на сполох, вказуючи на постійну внутрішню і закордонну загрозу для „народних демократій".

ПРИПІЗНЮЄТЬСЯ ЗМІНА УПРАВЛІННЯ В НІМЕЧЧИНІ.

Франкфурт, 19 вересня. — З авторитетних джерел тут повідомлено, що з огляду на технічне припізнення у формуванні західно-німецької федеративної республіки, буде припізнена остаточна передача окупаційного управління, що тепер має перейти від військових властей на цивільні, залежні від державного департаменту. Проте, ця справа протягнеться ще тільки кілька днів, до часу як буде сформований німецький уряд.

ТАЄМНА КОНСЕКРЕЦІЯ ЩЕ ОДНОГО ЄПИСКОПА В ЧЕХІЇ.

Прага, 19 вересня. — З авторитетних джерел повідомлено, що тут вчора таємно висвячено ще одного єпископа Католицької Церкви в тій країні, 39-літного о. Костана Матуосека. Церковні власті і цим разом зігнорували рішення уряду, щоби нових єпископів висвячуватл тільки за його відомом і згодою.

КОРОЛЬ ПЕТРО ВВАЖАЄ „ПОМИЛКОЮ" ПОЗИЧКУ ТІТОВІ.

Париж, 19 квітня. — Бувший югославський король Петро заявив кореспондантам, що американську позичку Тітові він вважає великою помилкою та що Америка не повинна була її дати без запевнення, що в Югославії буде привернений демократичний лад. Він теж заявив, що він готов вернутися до Югославії і навіть залишити Тіта на пості премієра, якщо того хотів би нарід, але він не вернувся б на саме бажання Тіта, хоч би той „просив його на колінах".

SVOBODA
UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES	
На рік	$7.00	One year	$7.00
На пів року	$3.75	Six months	$3.75
На три місяці	$2.00	Three months	$2.00
В Джерзі Ситі і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
Число з понеділка (англійською Частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$2.50	One year	$2.50
На пів року	$1.50	Six months	$1.50

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346. JERSEY CITY 3, N. J.

НЕ ВЕДЕТЬСЯ!

Що й не казати, а для американських комуністів таки не добрі часи настали. Бувало, а навіть не так ще давно, вони почували себе не то звичайними громадянами, а панами. Видавали „декрети", кого годиться вважати американським патріотом, демократом, чи „прогресивною" людиною. Та нині інакше стало. Зачинають їх відпекуватись уже й їхні найближчі. Це факт, що ряди комуністів чи комунізуючих з кожним днем рідшають.

Тільки подумати, навіть Генрі Волес зачинає „відтягатись від політики", а вернувши на свою фарму, навіть не хоче давати інтервю. А він був довгими роками, а особливо в часі останньої президентської виборчої кампанії, головною фігурою в комуністичних махінаціях. Це ж відоме, що комуністи вживають „прогресивних" людей з визначними іменами, щоб виправдували Сталіна і московське Політбюро, а громили американську закордонну політику. До такої ролі дався взяти теж й амбітний Генрі Волес, бувший віце-президент Злучених Держав. Сумний був кінець цього актора на політичній американській сцені, коли мати на увазі вислід його виборчої кампанії та ці голоси, що він їх дістав як президентський кандидат. Волес дістав тих голосів менше, як цього могли надіятись навіть найбільші песимісти. Він бундючився ще й по президентських виборах і видавав раз-у-раз голосні заяви, критикуючи політику свого рідного краю, а виправдуючи Кремль. Та згодом тих голосів ставало щораз менше, а тепер, як виглядає, їх уже зовсім готово не бути. Це таки не абиякий удар для комуністів.

З „прогресивних" втратили комуністи ще й таку особу, яка завжди добре атакувала фашизм, але якось довго не добачувала того лиха, що його несе комуністична диктатура вільній думці та свободі людини. Цею особою є пані Елінор Рузвелт. Тепер вона вже сама признається у своїх синдикованих колумнах, що мало визнавалась на „трюках" комуністів. В МекКолс Меґевин вона згадує про свою участь в Конґресі Американської Молоді в 1940 році. Для кожного, що хоч трохи визнавався на комуністичних практиках, було ясно, що цей Конґрес є ведений комуністами, очевидно не явно, а закрито. Комуністи, що в тому часі мали всюди своїх людей, добре розуміли, що вони могли б осягнути, коли б на такому Конґресі промовила дружина президента держави. Вони її дістали і шкода була зроблена, молодь збаламучена, комуністична ціль осягнена. Нині пані Рузвелт признається, що цей Конґрес Американської Молоді був для неї початком доброї школи вивчення метод комуністичної інфільтрації, пізнання, якими способами вони дістаються до впливових людей і як їм вдається займати визначні становища. Певно, теж і тут можна сказати, що ліпше пізно, як ніколи. Але шкода і то велика шкода була заподіяна.

Та на освідомленню американського суспільства щодо комуністів вже найбільше заважив таки комуністичний процес у Ню Йорку. Тут уже кожна людина могла сто разів переконатись, хто є комуністи, кому вони служать та кого слухають. Пізнати, що для них існує тільки один центр — Москва, що вони слухають тільки одної влади — кремлівської диктатури, та що для них існує тільки одна закордонна політика — московського Політбюра.

В таке вже повірило сьогодні навіть багато „прогресивних" і тому саме ряди комуністів в Америці рідшають.

ГІРКА ПРАВДА

Цю гірку правду для нашої американсько-української громади пізнає кожний з маленького порівнання. Федерація Жидівських Філянтропів в Ню Йорку проголосила в останньому кампанію за збіркою 50,500,000 долярів, що мають бути використані на вдержання лікарень, здоровних і доброчинних агенцій в Ню Йорку та околиці. А це є тільки дуже малою частиною того, що жиди збирають і дають на всі інші свої громадські цілі та в цілій країні. Якщоб наша громада, беручи теж до уваги своє пропорціональне відношення щодо кількости та майна, хотіла порівняти себе з жертвенністю та її розумінням серед жидів, тоді кожному буде ясно, чому українська справа так мізерно представляється в міжнародній площині, чому немає ще досі української держави, чому кожна наша акція це справді те, що — як кажуть — застогнала гора та вродила миш.

За п'ять років нашої допомогової акції ми зложили на її цілі около пів мільйона долярів. Скажімо, що ще два, три чи більше разів стільки ми дали на ті цілі незорганізовано. Але як підсумувати це все, воно буде все ж таке замале, навіть у відношенні до наших скромних спроможностей. Від кількох тижнів з кожного числа наших газет розносяться алярмові заклики Комітету в справі крізи переселенчої акції і який відгук на це? Ще найкраще поставилася місцева наша молодь, що протягом відносно короткого часу поставила Комітетові до розпорядження кілька тисяч долярів. А де інші громадяни? Між нами є теж такі, що мають тисячі, десятки і сотки тисяч долярів, деж їхні жертви? Де поховалися всі ті, які колись так багато говорили, що вони „дадуть, як буде робота"? Будь ласка, кожного тижня приїжджає до цеї країни около 1,000 бездомних і бездольних українців, а де ж ви, словні меценати? Дають і роблять переважно ті, що все давали і робили, ті, що будували наші святині і народні доми, ті, що вдержували Просвіту, Рідну Школу, Інвалідів та інші інституції в „Старім Краю", але їхні сили і спроможності обмежені. В американській газеті з одної місцевости в Конектикат вичитуємо, що місцевих двох українських священиків аж мейор місцевости та поліція просили, щоб заопікувалися новоприбулими українцями, хоча вони про це були повідомлені своєчасно ЗУАДКомітетом. В додатку, один зі священиків ще сам недавно був скитальцем. Це без сумніву ганьба для нас всіх і в свій час ми назвемо справу по імені, щоб усі знали „гу із гу".

Допомоговий Комітет не одинокий, хоча тепер його потреби і найбільш пекучі. Конгресовий Комітет міг би на цю тему оповісти свою історію. Це й є та гірка правда, тим більше гірка, як її порівняти з наведеною в горі справою та їй подібними. Звичайно, можна б навести чимало важливих причин і на вияснення цего. Про виправдання не говоримо, бо не може бути жадного виправдання на занедбання таких гуманітарних обов'язків, які лягли в основу цеї країни та стали звичаєм, характером і вдачою цего американського народу, до якого і ми належимо.

ЗА ПІЕМОНТ ДУХА

II.

В таких умовах творити на чужині Піемонт духа в такій же мірі важко, як і життево необхідно. Ма маемо зрозуміння і навіть оправдання для тих, які, не знайшовши в новій країні того, що було „там", на рідній землі, чи навіть у таборах, хвилево заломлюються. Скільки вже разів за одне покоління ці люди по-сизифівськи викочували камінь на гору — і скільки разів він з крахом провалювався знову вниз?!... До того всі ті недостатки й терпіння мирних і военних часів, всі страждання й страхи, гонення, в багатьох муки в'язниць і концтаборів — все це, направду, може довести людину до резиґнації або вирвати з її грудей слова: „Якщо можна — здійми з мене цей тягар, Отче!..."

Але це тільки хвилевий шок утоми. Бо коли ми трішки відпічнемо й розглянемося, ми побачимо: Працю цю можемо виконати тільки ми — поза нами вже нікого кликати до цього обов'язку. Це мусимо зробити ми — бо, як не як, ми маємо для цього можливості. Це мусимо зробити ми — для добра свого власного, своїх дітей і тієї Правди, яку ми винесли з дому. Свідомі свого священного обов'язку, ми мусимо забиратися до праці зараз — бо час не жде.

Забираючися до цієї праці, ми мусимо здати собі справу з духа справжнього піонірства.

Вже саме значення цього слова показує нам бути ідейними, задивленими в майбуте, дужими, твердими будівничими. Причандали слабощів, невидержливости на перешкоди — невигоди, рахування категоріями „урядових годин", мусять зникнути з нашого словника. Так само мусить зникнути відомий зі „старого краю" й „передеміграції" тип пасивного споживача загальних надбань. Саме тому, що тут треба починати з нічого, або з ще меншого — з корчування перешкод — тут кожний мусить прикласти руки до праці і кожний мусить дати жертву. Тут не може бути ані трутнів, ані „маси" — тут можуть бути тільки свідомі своє відповідальности за долю мільйонів Франкові піоніри. Ми всі мусимо піддержати тих з-поміж нас, які здвигнуть підвалини тієї, чи іншої будівлі, бо йнакше ніщо не вийде ані з шляхетних задумів наших передовиків, ані з нас. Доки всіх нас не стати на свідомість заплатити місячно 50 центів вкладки „Самопомочі", доки в час вистави нашої театральної трупи чи виступу нашого спортового клюбу ми шукатимемо іншої розваги, доки ми вважатимемо справою „верхів" купувати й читати українську книжку, пресу, звиджувати українські виставки — шкода й говорити про реалізацію того, що ми хотіли б мати. Ми знаємо, чого ми хочемо, але забайдужі й закволі те зробити. Тому ми мусимо взяти себе в руки і вчитися наказувати собі. Будьмо вирозумілими супроти оточення, але зате невмолимими супроти себе самих. Можемо не боятися: це й нам і нашій справі вийде тільки на здоров'я.

Перешкоди фізичної праці для тих, які покликані плянувати і здвигати еміґраційний Піемонт, зникнуть, якщо ми зуміємо піднести свій погляд понад рівень „шапи". Швидше, чи пізніше, опанування місцевої мови дасть вигляди легшого заробітку. Завтра, за зароблені гроші, одні влаштують собі власні, а другі — спільні, чи кооперативні робітні. Тоді український актор, чи спортсмен, зможе звільнитися на вправи — і одне „зачароване колесо" неможливостей буде відкрите. Йдеться тільки про те, щоб вся робота — від влаштування власного життя починаючи — йшла спрямована на потреби й вимоги загалу. Коли так буде, тоді багато наших виховників дістануть працю, виховуючи по школах і постійних курсах, нашу молодь, багато кооператорів творитимуть для себе варстати праці, а для громади цінний капітал, мистці, за кошт квитка вступу, чи ціни за образ, даватимуть нам духову поживу, а вчені, письменники й поети розбудовуватимуть дотеперішні надбання нашої культури. Тоді матимемо

(Докінчення на стор. 3-тій)

ВІДОЗВА У. Н. РАДИ

В СПРАВІ НАЦІОНАЛЬНОГО ПОДАТКУ.

Українці, Українки!

Невмируща ідея державної незалежности України єднає на чужині всіх українців без огляду на їх територіяльне походження, віровизнання і соціяльне положення. Самостійна Соборна Українська Держава це найвища мета всіх українських еміґрантів, що, розкидані по цілому світі, зберігають нерозривний звя'язок з українською землею. Всі ми віримо, що вільний дух українського народу, його християнська мораль і культурна та самовідречена боротьба переможуть ворожу силу большевицької тиранії.

З непохитною вірою в ту перемогу піднесли українці вгору скрізь на чужині, де перебувають, національний блакитно-жовтий прапор, як символ боротьби за свою державу. Історичну подію створення Української Національної Ради привітали українці як найсвітліший здобуток в житті нашої сучасної еміґрації. Українські патріоти в різних країнах світу зразу прийшли з матеріяльною допомогою Українській Національній Раді як своєму політичному центрові.

Вже більше року працює Українська Національна Рада для нашого національного визволення. Ми горді тим, що можемо вести нашу визвольну акцію власними силами. Але пам'ятаймо, що недостача фінансових засобів не дає Українській Національній Раді розвинути працю в такій мірі, як цього вимагають обставини і потреби теперішнього моменту. Чужий світ повинен знати правду про Україну і про український визвольний рух. Для цього Виконний Орган Української Національної Ради підготував різний інформаційний матеріял, що конче і невідкладно мусить бути виданий чужими мовами. В різних містах світу відбуваються міжнародні з'їзди — політичні, наукові, професійні і загальнокультурні: всюди на таких з'їздах і конференціях мають бути заступники України, щоб сказали своє слово в обороні нашого народу. Наші журналісти повинні писати до чужої преси про Україну, наші національні діячі мусять піддержувати постійні зв'язки з чужим політичним світом: для всього цього потрібна невпинна праця відповідальних людей.

Не менші завдання стоять перед Українською Національною Радою в нашій внутрішній політиці: зв'язок з Краєм, підготова людей для праці в різних ділянках українського державного життя, створення Українського Державного Видавництва, організація всеукраїнського пресового органу на чужині і т. д.

Ці великі завдання можна виконати з успіхом, якщо є відповідні матеріяльні засоби. Сучасні політичні обставини, чергові завдання Виконного Органу по II-ій сесії Української Національної Ради накладають на українську еміґрацію обов'язок дати як найбільшу матеріяльну підтримку Українській Національній Раді. Це вимагає збільшення жертвенности нашого громадянства і обхоплення добровільним національним податком всіх наших земляків, на чужині де б вони не перебували. Спільне нам усім діло визволення України мусить спиратися на спільний національний фонд.

Кладучи добровільно матеріяльну основу для діяльности Української Національної Ради, виконаємо наш обов'язок супроти української справи. Коли з большевицьким окупантом бореться і під тиском його терору страждає цілий український народ, коли героїчні українські повстанці жертвують свою кров і життя, то грошеві датки для визволення України це та найменша жертва, яку повинен зложити кожний наш громадянин на чужині.

Українці, Українки! Своєю жертвенністю складайте цеглину за цеглиною для спільного діла будови незалежної української держави. Слідом за цим загальним закликом видаються окремі інструкції для продовження ще не закінчених збірок в поодиноких країнах, а з місяця жовтня оголошується **внутрішня національна позика.** Отож беріть загальну участь в кожній фінансовій акції, до якої Вас закликатиме Фінансовий Ресорт Виконного Органу УНРади. Пам'ятайте, що з сотиків наростають тисячі, але лише тоді, коли всі на них складаються.

Хай не буде ніодного українця, ніодної українки на чужині, які ухилились би від обов'язку помогти Українській Національній Раді в здійсненні її великих завдань.

За Виконний Орган Української Національної Ради:

Проф. І. Мазепа, голова;
Д-р Ст. Витвицький, заступник голови;
Д-р Л. Макарушка, керманич фін. ресорту.

На чужині, 1 вересня 1949 р.

БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЗНАЧИТЬ, НАЛЕЖАТИ ДО ТАКОЇ ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, ЩО ПОБУДОВАНА НА ПЕВНИХ, ТРІВКИХ І СОЛІДНИХ ОСНОВАХ.

К. ПЕТРУС

СОВЄТСЬКІ АРЕШТАНТИ

...ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОВДУРЕНИМ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

117)

В ув'язненні, виявляючи багатьом співв'язням своїм нелеґальну юридичну допомогу в подаванні різних скарг, касацій та заяв, мені довелося дуже докладно познайомитися з сотнями „справ", які привели нещасних до тюрм та концтаборів.

З точки зору будьякого т. зв. буржуазного державного права, з точки зору будьякого карного законодавства всіх часів та народів і, нарешті, здорового людського думання, не спотвореного совєтським марксизмом, — всі ці „склади злочинів" настільки абсурдні та смішні, що здаються анекдотами і вигадкою. Здоровому розумові тяжко повірити, що громадянин, який при читанні „Известий", де описувались подробиці допиту обвинувачених у справі убивства Кірова, дозволив собі посміхнутися, дістав обвинувачення у „потенціяльному співчутті убивцям Кірова" та був засуджений на... 5 років.

Душевно-хвора жінка, років 55, що знаходилася в колонії для божевільних понад 10 років, була на 5 років переведена до Сиблаґу за те, що плюнула на портрет Сталіна. Вона і в таборі продовжувала лаяти большевиків і за кожною лайкою кидала в повітря каміння. За Єжова її, здається, розстріляли.

Один глухонімий потрапив до табору на п'ять років за те, що комусь мімікою вказав на портрет Леніна або Сталіна, приробляючи їм своїми пальцями роги.

Якщо хтось мав родичів або друзів закордоном і листувався з ними — п'ятьма роками за 4 пунктом 58 ст. (звязок з міжнародньою буржуазією) — забезпечений. А коли, не доведи Боже, вам висилали звідти якусь допомогу — ви вже запідозрені в шпигунстві — в потенціяльному або фактичному.

Якщо ви мали золото і не понесли його до „Торґсіну" або Держбанку — вас арештовували. Якщо ви понесли його до Торґсіну дуже багато або кількаразово — теж повинні були чекати арешту.

Якщо серед ваших предків або родичів є дворяни, духовні особи, офіцери, або навіть заможні селяни — так звані куркулі — теж повинні були готуватися до арешту.

Якщо ви брали участь у оповіданні або слуханні політичних анекдотів — вас чекав арешт.

Зубний-лікар — жид, дідусь років під 70, потрапив до Яйського таборового пункту на 3 роки за постійне відвідування синагоги...

У жида М., який приніс передачу до Ростовської тюрми своєму синові, хтось спитав на вулиці, чи він не знає, де знаходиться Держстрах (Державне Страхування), жид відповів:

— Держстрах десь на бульварі Будьонного, а „Держжах" — тут, і він рукою вказав на похмуре приміщення в'язниці. Його тут таки арештували, а за кілька місяців він вже був советським арештантом з трьома роками.

Матросик з якогось советського пароплава без дозволу капітана зійшов на берег у Ґдині. Його запідозрили в спробі втечі закордон і розстріляли, а 15 чоловіка його родини з п'ятірками та трійками загнали до Сиблаґу.

Бухгальтер одного московського тресту дозволив собі призначити побачення з друкаркою цього ж тресту Калябіною на Червоній Площі біля зупинки трамваю.. Друкарка запізнилася на 10 або 15 хвилин і наш бухгальтер повинен був пропустити кілька ваґонів трамваю, вдивляючись в молодих жінок. На нього звернули увагу вартові аґенти ГПУ і запросили на Луб'янку. Через кілька місяців бухгальтер Соколовський мав 10 років по 8 пунктові 58 статті (підозріння у підстереженні членів уряду з терористичною метою), і великим Транссибірським шляхом котився на схід.

Жид Семкин, член якогось районового комітету, відважився голосувати проти якоїсь директиви, опущеної „згори". Його перетворили на „троцкіста", дали 5 років і — на Сибір.

Баптистка Олексієва випадково купила на базарі біблію англійською мовою. Через кілька місяців при обшуку в її кімнаті знайшли цю книжку і... власниця одержала три роки ув'язнення за „зв'язок із закордоном" (яким чином могла вона дістати в СССР англійську біблію, коли і російські за останні роки зникли?)

Член партії, який відпочивав у Сочі, мав нерозважність зайти до зони, за якою „відпочивав вождь світового пролетаріяту". Агенти ГПУ вискочили зза кущів, схопили розгубленого комуніста і потягнули до ГПУ. Через кілька місяців сочинський курортник їхав у одному з нами потязі на схід. (Підозріння у терористичних намірах)!

Двоє вартових чергували біля Червоних воріт, що ведуть до Кремля. Переодягнутий аґент Луб'янки подав їм фальшиву перепустку — його пропустили у Кремль. Винних вартових віддають під суд. Одного розстріляли, а іншого з десяткою прислали до нас у Заполяр'я.

Колишній „куркуль", який перебував на засланні на Уралі, за читання Біблії серед засланців-поселенців, був переведений до Сибірського табору на 5 років за „контрреволюційну пропаґанду".

Робітник одного з лісопильних заводів Митяєв за небажання „добровільно" підписатися на позику, дістав п'ять років таборів за „контрреволюційну аґітацію".

Єпископ та двоє священиків розмовляли на біжучі теми. Один із священиків почав антисовєтську розмову. Єпископ спиняв його словами „не забувайте, що і стіни мають вуха". Через місяць цього священика арештували, дали п'ять років і вислали до нас у табір. Слідчий, сміючись, повторив йому слова єпископа: „Не забувайте, що і стіни мають вуха".

Боротьба за український театр

III.

Театр — ворогом режиму.

Національна революція, яка охопила Україну у висліді першої світової війни, позначилась теж на житті театру. Теж і театр почав шукати нових доріг, старався дотримати кроку всьому культурному піднесенню, яким зажила наша країна. Правда, большевицька окупація старалась цей вогонь національного відродження, яким загорілась Україна, використати для себе і українську національну революцію перетворити в пролетарську. Це й викликало спротив зі сторони працівників української культури і започаткувало завзяту боротьбу, яка не втихає до сьогодні. Деякі піддалися у цій боротьбі та стали допомагати окупантові запроваджувати його „культуру", але деякі витримали та витримують на стійці, несучи гордо прапор українського національного відродження. Таку завзяту боротьбу за своє національне обличчя звів в Україні теж український театр, а головним бойовиком був його геніяльний реформатор — Лесь Курбас.

Лесь Курбас вийшов з театру М. Садовського в Києві, де від 1907 існував вже цей постійний театр і був по традиції побутовим театром. Незадоволення побутовим театром серед молодого українського акторства зродило думку про новий театр, який і повстав під проводом Курбаса у формі „Молодого театру".

А треба знати, що в Европі переживав театр цілу революцію, яка шукала розв'язки призначення театру в працях великого новатора Ґреґа, яка перетворювала театр то в натуралістичний, то в імпресіоністичний, то в психологічний, то в естетичний, то в революційний і врешті, у поставах Райнгардта, перетворила театр у цирк. Про театр написано томи, про театр загально говорили, ба навіть проповідували його цілковитий упадок. Перед українським театром міг бути тільки розквіт і доказом цього „Молодий Театр". Це ж перший наш театр, що не лише відмежувався від традиції, але й шукав своєї дороги в европейських мистецьких напрямках.

„Молодий Театр" був яскравим огнищем української театральної культури і багато видатних режисерів та акторів мають початок свій у тім театрі. Та Курбаса не вдоволяло й це. Він бачив театр як орден і тому після самоліквідації „Молодого Театру" засновує Мистецьке Об'єднання Березіль, яке згодом стає аванґардним театром України. Від студійних робіт, („Гайдамаки" Шевченка, „Газ" Кайзера) „Березіль" перейшов у репертуарний театр з осідком у Харкові. Великий режисерський талант Курбаса підняв цей театр до вершин, якими пишається українське театральне мистецтво. Цей театр і був співтворцем знаменитих п'єс Миколи Куліша, який писав спеціяльно для того театру. Але національний дух театру, який вносив великий його керманич Л. Курбас і національна тематика п'єс Куліша були не до вподоби большевицькій владі. Українському театрові виповіли бій і в цьому бою творці нового українського національного театру доказали, що їм не лише дороге українське національне мистецтво, але вони готові за нього посвятити себе. Треба було жити в Україні в той час, щоб почути, як полум'яно боронив нашого мистецтва запальний Курбас. Треба було жити й бачити, з якою увагою вижидав український глядач нової п'єси Куліша. Треба було жити й бачити, як справа театру стала всенародньою справою.

Сила окупанта виявилась міцна. Він зумів у противагу принести своє „мистецтво", яке несли в народ московські заушники з Корнійчуком у проводі. Корнійчуки знову ж пішли по втертій лінії советського реалізму, не відкидаючи і таких тем, як „Богдан Хмельницький", щоб підійти до народу. У висліді боротьби полум'яні борці за українське театральне мистецтво з Курбасом опинились на далекому засланні, де деякі з них зложили свої голови, не зрадивши своїх національних і мистецьких ідеалів. В Україні залишились урядові театри, а головну ролю відограють Театр ім. Шевченка і Театр ім. Франка. Їх завданням є нести в народ п'єси советського реалізму, бо большевики добре знають, яка сила театру й тому використовують його для своїх пропагандивних цілей.

Як бачимо з коротенького огляду нашого театрального мистецтва, наш театр розвивався постійно в боротьбі. І це не була лиш боротьба за нові мистецькі форми, яку веде кожне мистецтво, щоб оновитись. Це була і є боротьба за існування, бо вороги української культури й України взагалі напосілись знищити теж українське театральне мистецтво. Та боротьба не вгаває. Боротьба загріває і зроджує нових жреців театрального мистецтва, які цю боротьбу продовжують і запевняють нас в тому, що наше мистецтво, наша культура — не переможні. Це запевнення ще й підтримує в нас свідомість, що наш нарід усе любив свій театр, підтримував його у найважчі роки його боротьби за існування і ніколи його не покине. Бо любов свойого театру та любов свойого мистецтва — це ознака культурного життя народу.

от

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА

ЗАКЛИК

ДО ВСІХ СВІДОМИХ УКРАЇНЦІВ ТА УКРАЇНСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В АМЕРИЦІ В СПРАВІ СВЯТКУВАННЯ 75-ЛІТНЬОГО ЮВІЛЕЮ НАЙСТАРШОЇ УКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ УСТАНОВИ НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ІМ. ШЕВЧЕНКА В ОСЕНІ 1949 Р.

Вам напевно вже відомо з часописів, що в цім році Наукове Товариство ім. Шевченка обходить 75-літній ювілей свого існування. Багато українських громад, розкинених по цілому світі, зокрема ж в Америці, вже пошанувало цей рідкий ювілей святочними академіями й концертами, а ще більше приготовляється до цього святкування на осінь цього року.

Оцим звертаємося до Вас з закликом включитися в цю ювілейну акцію і приготовити ювілейне свято на пошану Науковому Товариству ім. Шевченка і в Вашій громаді.

При цьому вважаємо потрібним підмітити, що хоч НТШ обходить цей ювілей на еміґрації, далеко поза межами рідного краю і свого постійного місця осідку — Львова, то все ж це святкування не є лише спомином про гарне хоч інколи дуже важке минуле, але водночас і заявою про те, що мимо найважчих ударів долі, мимо дворазової ліквідації Товариства большевиками і німцями, воно все ж таки існує й продовжує виконувати обовязки, наложені на нього українським громадянством 75 літ тому.

Наукове Товариство ім. Шевченка це не тільки найстарша українська наукова інституція, але водночас найбільше заслужена для нації. Немає одного великого українського імени, що не було б звязаним з тою установою. В Науковім Товаристві ім. Шевченка розвивав свій талант патріярх української історії Михайло Грушевський, каменяр душ новочасних українців Іван Франко. З тою установою були звязані світової слави вчені Іван Пулюй, Іван Горбачевський і ін. З нею невіддільно звязані всі великі українці наших часів як митрополит Андрій Шептицький, митрополит Йосиф Сліпий, проф. Іван Раковський та десятки інших, що були мозком і серцем Соборної України.

Наукове Товариство ім. Шевченка відограло з одного боку історичну передову ролю в розбудженні національної і державницької свідомости нашого громадянства, поставивши наукові основи нашої окремішности та виявивши й пригадавши наше велике історичне минуле, а з другого боку від зарання свого існування репрезентувало культуру українського народу а зокрема його науку перед чужими націями світу. Понад 600 томів книг виданих НТШ поголошують по всіх закутках світу, що ми існуємо й маємо право бути свобідною нацією. Нерідко саме з видань НТШ довідувалися чужинці взагалі про існування українців та про їхні культурні і політичні змагання, спрямовані на віднову української незалежної держави та її всебічний розвиток й включення в сімю народів демократичного заходу. І тому український загал оправдано визнав ювілей свого найстаршого наукового товариства ювілеєм культурного й національного відродження нації та загально - національним святом.

Відновлене поза межами України НТШ продовжує на чужині розпочате 75 літ тому діло, зберігаючи свідомість своєї високої, незаступної громадської функції, яка висунула його вже здавна на осередню й провідну українську наукову установу. В почутті відповідальности за загально-національне добро, воно несе дальше на собі тягар репрезентації української науки перед чужинецьким світом. Мимо матеріяльних трудношів НТШ видає щорічно кілька томів українознавчих книг та продовжує видавання єдиного на світі незалежного українознавчого квартальника „Сьогочасне й Минуле". Ці видання воно розсилає понад 200 найбільшим і найповажнішим науковим установам світу, зокрема Америки. В цей спосіб воно дальше проголошує світові, що наш нарід і після останніх невдач та ворожого гнету існує, буде існувати й мусить завершити свої змагання власною державою.

Кожна репрезентаційна й пропагандивна робота є дуже коштовна. Зокрема коштовна є праця НТШ, яка вдержує звязки з чужинцями передовсім шляхом безплатної чи обмінної розсилки своїх видань. Коли до величезних під цю пору коштів друку і паперу додати ще те, що більшість накладу видань НТШ розходиться безплатно, стане зрозумілим, що фінансово видання НТШ мусять бути дефіцитними й воно може подовжувати свою діяльність тільки при постійній і видатній моральні і матерільній допомозі цілого громадянства.

Ювилейні свята на пошану 75-літнього існування НТШ мають передовсім цю саме ціль. Познакомивши громадянства з великою роботою НТШ в минулому й теперішньому, вони мають усвідомити нашим громадянам ролю, яку в минулому, і що важніше, в теперішньому сповняє НТШ, а в слід за тим заохотити їх до допомоги НТШ в його великій місії. В цім і лежить величезне актуальне значення наших ювілейних свят.

Звертаємося тому до Вас, українські свідомі і патріотичні Громадяни й до Вас, Українські Установи, з гарячим апелем допомогти нашому товариству влаштувати ювілійне свято у Вашій громаді і окрузі. Приступіть до підготови свята зараз, щоб встигнути з ним в цім ювілейнім 1949 році. Ми радо допоможемо Вам чи то друкованим рефератом п. н. Наукове Товариство ім. Шевченка реалізатором ідей Тараса Шевченка, чи присилкою промовця на Ваше свято, чи в інший спосіб. Також пришлемо Вам на бажання гарні ювілейні відзнаки. В усіх справах звязаних зі святкуванням ювілею НТШ слід звертатися до:

Shevchenko Scientific Society, Inc., 50 Church St., Suite 252, New York 7, N. Y.

Тямте, що влаштовуючи ювілейне свято НТШ служите не одному товариству, але найважливішій під цю пору справі — репрезентації нашої нації перед зовнішним світом.

Видія Американського Відділу

Наукового Товариства ім. Шевченка.

Ню Йорк, дня 1. вересня 1949 р.

ЗА ПІЄМОНТ ДУХА

(Докінчення зі стор. 2-гої)

те, що ми мали там, в Европі — тоді ми створемо справжній Піємонт духа.

А проблема розпорошення? — На неї є піонірська рада: збиратися разом. Фізично й духово — як де можливо — але збиратися в одну громаду. На цьому полі дотепер, безперечно, вже є осяги, але скільки ще не зроблено? Хіба Ню Йорк, поза святами в роді „Гомону України", дає такий знак життя, що відповідав би тій масі українців, яка там проживає Хіба ж мертвецький сон українців навіть по таких осередках, як от Сейнт Луїс, де живе декілька тисяч українців, має далі тривати? Де ж ділись ці люди, оті тисячі? Одні з них відійшли в сусідські табори, другі вросли в місцевий ґрунт, а треті, втомлені безуспішною борнею проти хвиль, безсило опустили руки.

Заки страхатися за розпорошеність фізичними віддалями, зробім наперед порядок з тими віддалями, що лежать між нами й нашою загальною справою, а далі з тими, що лежать між нами й нашим сусідом іншого віровизнання, чи політичних переконань. Погляньмо, як дають собі раду з фізичними віддалями люди, що дивляться понад них на справу: з трьох наших організаторів Пласту (скавтінгу) один живе в Ню Йорку, другий в Меріленді, а третій в Каліфорнії. Проте ці віддалі не відстрашують їх одне й те саме плянувати й одне й теж робити.

Саме тому, що ми розпорошені територіяльно, нам треба тим більше зблизитися духово. Живемо в часі летунської пошти, яка зв'яже нас, на різних континентах, не багато пізніше, ніж колись в одному і тому ж „краю". Цим шляхом дійдуть до нас і приватні листи і вказівки з централі, часописи, книжки, п'єси і готові циклі самоосвітних курсів, чи докладів — промов на свява й академії. Треба тільки відчувати потребу цього всього й дати компетентним людям змогу для цього працювати.

В закінчення — піонірство пропаганди української справи. До цього завдання нас зобов'язує горда назва політичної еміґрації — але чи, поза цією назвою, ми направду так дуже політичні? Чи Український Конгресовий Комітет, співробітники його видань і декількох бюлетенів, а далі „євангелисти" живого слова, як д-р Смаль-Стоцький, чи інж. Тишовицький, що дають різні виклади про Україну, не є... вийнятками від правила нашої безполітичности?...

До всіх цих і багатьох актуальних справ ми ставились би цілком інакше, якби в своїй поведінці, думках і діях ми стояли лицем до Рідної Землі. Те, що там діється, повинно бути нам не тільки реєстрацією страждань і геройської боротьби наших братів і сестер, але й мірилом праці й жертв для справи життя й визволення України.

Яка жертва праці, чи гроша, завелика — супроти жертви крови стоскерваленої Батьківщини?...

О. Н.

Державний шпиталь для прокажених

З давних часів люди звикли дивитися на прокажених з жахом. Проте сучасні авторитетні лікарі кажуть, що біля половини осіб, хорих на цю страшну хоробу, проходять непоміченими, а багато хорих нічим не відрізняються назовні від людей, що мають якісь інші хороби шкіри. Вони теж кажуть, що проказа не є дуже заразливою хоробою. В сучасному проказу вважають хронічною, інфекційною хоробою, яку дістають звичайно в дитинстві і яка проявляеться значно пізніше. На цю хоробу хоріє від трьох до пяти мільйонів людей в світі; з того яких 1,500 до 5,000 в Злучених Державах. Як і кожда інша хороба, проказа нападає на людей всіх рас, на бідних і багатих, на тих, хто має високу освіту і на неписьменних. За відомостями, поданими в місячнику „Що Нового" видання лабораторій Аббот — три-чверти всіх хорих на проказу в Злучених Державах є тут роджені білі.

Але найбільш важним фактом відносно прокази є той, що в багатьох випадках вдається спинити ширення хороби завдяки досягненням сучасної медицини. Науковим дослідженням та лікуванням цеї хороби зайнявся державний морський шпиталь в Карвил, в стейті Луїзіана. За цим прикладом пішли інші шпиталі.

Ще до примінення нових методів лікування, більшість хорих, вступаючих до шпиталю в Карвил — або до інших установ для прокажених — прощалися з нормальним життям. Але сьогодня все більше число хорих переконується, що шпитальна брама не тільки впускає хорих до середини, але й випускає видужавших. Як подає згаданий журнал в недавнім числі, смертність серед хорих на проказу, що перебувають в Карвилі, зменшилася більше ніж на половину, а звільнено зі шпиталю вдвічі більше.

Карвил — це окреме поселення. Є там будинки з помешканнями для 480 хорих, які можуть ходити і займатися деякими справами; є приміщення для тих хорих, що не можуть вставати з ліжка; дім для медичного персоналу; громадська церква; римо-католицька каплиця біля брами; фарма, з якої мають більшість потрібних продуктів, а також розвагові можливости.

Сучасні хорі на проказу не люблять високих стін, залізних брам, вартових, які нагадують ті часи, коли з прокаженими поводилися як з кримінальними злочинцями. Але тепер за високими стінами хорі мають можливість більш менш нормально жити і мати розвагу. Є там навіть малі літні хати, що їх збудували деякі хорі і де вони живуть в умовах подібних до тих, серед яких жили до вступу до шпиталю.

В Карвил є свій театр; крамничка під зарядом самих хорих; кімнати для відпочинку; пошта, читальня; бібліотека та заля для гимнастики і танців. Улюбленим спортом є ґолф, займається ним яких сто осіб, спортова дружина для гри в мяча придбала такий досвід, що інші спортові клюби з південної Луїзіяни приїздять на змагання з тою шпитальною дружиною.

Є в Карвилі також школа і то така, яких мало є в південних стейтах. Там нема упереджень щодо раси. В тій школі вчаться і ґрають діти білі, нігерські, китайські. Має Карвил і свій місячний журнал — „Зоря", видають його 35 хорих і розсилають передплатникам по цілім світі.

Доглядають хорих Сестри Добродійні та Доньки Св. Винсента де Поля. Всі вони є дипломовані норски і вважаються на праці державного бюра по охороні народного здоровя. Платня за їх працю піде до їх організацій, де вживають ці гроші на добродійні цілі.

Нові методи лікування прокази, на думку спеціялістів, хоч дають добрі наслідки, але саме лікування дуже довго тягнеться, місяцями, а то й роками. Шукають все нових способів. Треба тільки, аби і лікарі, і населення знало більше про цю хоробу і не ставилось зі зневагою до хорих.

Загальна Рада.

КИРЕНАЇКА НЕЗАЛЕЖНОЮ ДЕРЖАВАЮ.

Бенґазі, Киренаїка, 19 вересня. — Ця бувша італійська колонія стала вчора незалежною державою, як Емір Саїд, володар чверть мільона місцевих арабів затвердив конституцію, що входить в життя. Британія визнала незалежність тої країни.

РОСІЯ МАЄ ПЯТЬ-МІЛЮНОВУ АРМІЮ.

Вашинґтон. — Злучені сенатські комісії, закордонних справ і збройних сил, виявляють, що Совєти мають під зброєю 5,000,000 вояків. Зогляду на такий стан Америка ніяк не всилі виставити таку армію, щоб могла почати агресію, отже мусить обмежитися до оборонної акції.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Нова іміграція в переселенській акції.

В неділю 4 вересня відбулися тут ширші сходини членів місцевого відділу „Самопомочі", і в більшій частині були присвячені справі переселенської акції ЗУАДК-у. В коротенькій і речевій доповіді голова відділу п. Герасимович з'ясував справу переселенської акції ЗУАДК-у і закликав нову іміґрацію всіми силами піддержати заходи ЗУАДК-у продовжувати акцію переселення українських скитальців з Европи до ЗДА. Нові іміґранти, говорив голова, всі без вийнятку повинні включитися в переселенську акцію і впершу чергу сплатити до ЗУАД Комітету свій довг, себто те, що видав на них ЗУАДК у звязку з їх приїздом з порту до місця нового поселення. Це перша і найосновніша повинність кожного нового іміґранта, який мусить пам'ятати, що крім нього є ще тисячі таких як він, які теж хочуть вирватися із таборових злиднів в Европі. Брак фондів ЗУАДК-у не дозволяє продовжувати цієї акції і використати ті завірення, які є в його диспозиції. Отже підсилення переселенського фонду, це найпекучіша справа сьогодні, яка мусить бути полагоджена позитивно, якщо переселенська акція має і дальше успішно розвиватися.

В дискусії, що вив'язалася на цю тему, окремі дискутанти піддержали вповні цей заклик голови, підкреслюючи, що переселенський фонд ЗУАДК-у мусить в якнайкоротшому часі дійти знову до того самого стану, в якому був на початку переселенської акції. Цей фонд є власністю всієї української еміґрації, і він не повинен маліти чи зовсім зникнути, бо на нього ждуть тисячі скитальців у Европі. Тому ті, що, приїжджаючи до Америки, мали змогу користати з цього фонду, повинні, почуватися до першого обов'язку звернути до каси ЗУАДК-у те, що на них було видано. Але тому, що зворот цих коштів ще далеко не заспокоїть потреб переселенської акції, дискутанти підкреслювали, що для доповнення переселенського фонду конечні дальші пожертви від яких нові еміґранти не повинні відказуватися. Один з дискутантів, професор Андрушків, поставив внесок, щоб усі нові еміґранти, які мають зайняття, призначили на переселенський фонд одноразово свій одноденний зарібок. Одноголосне прийняття цього внеску ширшими сходинами зобов'язує таким чином всю нову українську іміґрацію в Филаделфії відложити свій одноденний зарібок на ціль дальшого переселення скитальців з Европи до ЗДА.

Це рішення ширших сходин „Самопомочі" доказує в зайвий раз, що часті нераз дуже прикрі нарікання на нову іміґрацію на різних сходинах, нарадах, мітинґах, конференціях і т. п., що нова іміґрація ставиться байдуже до переселенської акції ЗУАДК-у, є безпідставні. Цю безпідставність нарікань і обвинувачень моглиб доказати самі хочби сотні завірень, які повисилали нові еміґранти для своїх рідних і знайомих в Европі. Деякі скитальці уже й приїхали на ті завірення до Америки і ними в перших днях заопікувався не хто інший, як саме нові іміґранти, які й самі ледве що влаштувалися і пов'язали кінці до купи. Все це зовсім не говорить про байдужість нових іміґрантів до переселенської акції, а навпаки, говорить про те, що нові іміґранти завжди дуже активно піддержували і піддержують переселенську акію, скільки в них сили.

Краще було б, якби замість оцих взаємообвинувачень, які чуємо майже на кожних зборах чи мітинґах, була конкуренція, ривалізація — хто більше. Справа переселення дальших скитальців з Европи це не є справа ані лише старої ані лише нової іміґрації. Це справа всіх, що почуваються українцями, бо тут йде про українських людей, про ту частину українського народу, яка вирвалася з кігтів большевицького дракона. Допомогти цим людям жити по-людськи — це обов'язок всієї української іміґрації. Тільки ж коли йде про переселення до ЗДА, то переселенську акцію повинні піддержувати всіми силами всі ті українці, що живуть на цьому терені, все одно, чи вони вже влаштувалися добре чи тільки тимчасово, і чи вони вже давали на цю ціль більше чи менше. Відступити напр. одноденний зарібок на фонд переселення не зробить нікого ні біднішим ні не спричинить йому ніякої втрати, але тим людям, які живуть в дуже незавидному положенні в Европі в обличчі недалекої ліквідації таборів, дасть змогу переселитися сюди, до Америки, і по довгих роках скитальщини та поневіряння зажити врешті нормальним життям. Це мусять пам'ятати передусім ті, що недавно самі були в такому положенні, але також і ті, що в такому положенні ніколи не були. І ніякі пожертви для такої цілі не будуть завеликі, бо тут іде не про що інше, як про дальше рятування тих, що врятувалися від большевицької опіки. Маємо підстави вірити, що ЗУАДК зможе спокійно продовжувати свою переселенчу акцію, бо фонди будуть. Якщо таку саму акцію, що филаделфійський відділ „Самопомочі", поведуть інші відділи в інших містах, то переселенський фонд в короткому часі дійде до тієї висоти, яка була спочатку.

Б. Р.

РАЧЕСТЕР, Н. Й.

Ювилейний концерт Союзу Українок Америки.

У неділю 7 серпня відбувся концерт з нагоди 15-річного ювилею від. 6 Союзу Українок Америки. Молебень до Пречистої Діви Марії відправив о. Рудницький, а після того членки й гості рушили з прапорами до залі Українсько-Американського Клубу при Вилсон і Годсон Еваню.

Свято відкрила голова пані Хміляк, візвавши віддати пошану тим членкам, що відійшли від нас на вічний спочинок, між ними тим, що заклали цей відділ. Це була колишня їмость, Стефанія Турула і Теодозія Матковська.

З черги Анна Климцьо відспівала Американський Гимн і гимн Союзу Українок. Хор „Боян" під проводом п. Мирона Сокільського, відспівав вязанку прегарних пісень, а потім прийшла до слова п-ні Головата, відпоручниця Головної Управи СУА.

Вона вияснила ті користи, які мають члениці з нашої організації, і не тільки члени, але й загал українського жіноцтва і громадянства. Вона пригадала на працю наших провідних жінок, таких, як пані Лотоцька, котрі стоять твердо при своїм прапорі. За прикладом старших, говорила пані Головата, повинні йти молодші дівчата й жінки і продовжувати працю піонірок. Після промови відчитала секретарка привіт від пані Лотоцької, яка не могла сама прибути на свято з причини лихого здоров'я.

Після того промовив свіжо прибувший до нашої парафії о. Рудницький. Він висловив радість, що жінки працюють не тільки в церковних сестрицтвах, але й в народних товариствах і побажав їм Божого благословення.

З черги сказала слово прибувша зі скитальщини Марія Жовняревич. Вона пригадала нам на боротьбу українських жінок за рідний край і нарід, а значну частину промови присвятила народній мучениці Ользі Басарабовій.

Слідували привіти від сестрицтв і братств та від парафії і о. Головіта, що приїхав недавно з Европи. Його дуже врадувала праця відділу для сиротинця, дому старців і українських шкільних установ у Стемфорді та жертволюбивість українського жіноцтва, яке старається передати своїм дітям привязання до рідної справи.

Після промов панна Климців знову відспівала сольові пісні, а пані Сорохтей акомпаніювала на піяні.

Перед закінченням дві молоденькі дівчатка, Орися Гунька й Маруся Сокільська, в народних одягах відтанцювали українські танці так гарно, що публика раз-у-раз домагалася оплесками наддатків.

На кінці хор разом з публикою відспівали Український Гимн і закінчили свято.

Катерина Андрусів,
секретарка.

ДИВИСЬ, АЛЕ ЗДАЛЕКА. Ці діяманти, що їх показує гарна і без них Маргарет Волес, вартують „тільки" 2,500,000 долярів. Вони є власністю Гері Вінстона, торговця діямантами в Ню Йорку і їх показано у Волдорф Асторія. Що воліли б, дівчину, чи діяманти?

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода".

Нові іміґранти

Українці, що приїхали старанням ЗУАДКомітету на кораблі „Дженерал Мюір" до порту в Ню Йорку, дня 16-го вересня:

Аляс Валентин, Леіда; Бабський Василь; Бавіловський Сергій, Ольга, Людмила, Боднар Юрко, Анастазія, Іван; Бразинк Василь; Биковець Дмитро, Катерина, Дмитро, Микола; Дідченко - Задунайський Дмитро; Дідух Неоніля, Аля; Фоденко Олексій, Ольга, Мих.; Гараша Анна; Гаркач Григорій; Гаврилюк Олександер, Людмила, Юрій; Гнатів Володимир, Катерина, Дарія; Годованець Михайло; Головатий Микола, Ярослава, Орест, Марта, Володимир; Гузар Нікон, Анна, Марія, Степан, Софія, Ігор; Гус Михайло, Катерина; Івасій Андрій, Станислава, Роман; Ярема Зенон; Яруняк Михайло, Катерина, Анна; Яримович Стефанія, Зеновій; Качмарський; Калінчук Петро, Розалія, Марія; Кальницький Іван, Валентина; Калинюк Марія; Кічоровський Роман, Теодозія, Марія, Галина; Кобильник Петро, Ірина, Марія, Михайло; Когут Мирослав; Коминяр Михайло, Анна, Ірина; Костистянський Володимир, Анісія, Тамара; Корчинський Володимир, Ольга, Лідія; Красій Анна, Татяна; Крутиголова Осип, Меланія, Володимир; Кудляк Катерина, Марія; Кушнір Михайло, Анна, Євген, Ігор; Лапінський Іван; Левицький Ярослав; Нанашко Михайло, Софія, Володимир; Палько Іван, Єва, Любомир; Паливяк Василь, Ірина, Орест; Паславський Андрій, Стефанія, Андрій; Паславська Софія; Павлівець Іван, Анна, Марія; Пеляк Онуфрій, Макрина, Зенон, Андрій; Перчинська Анна; Петрик Анна, Богдан, Андрій, Катерина; Пясецький Дмитро, Анна; Пбиходько Михайло, Василь, Ляриса; Равлюк Теофіль, Софія; Родачинський Дмитро, Марія; Ройовський Ольга, Едвард, Олег; Рудик Іван, Катерина, Михайло; Селент Іван, Ангеля, Аніта; Сенета Михайло, Ольга, Марія; Сенишин Михайло, Пелагія, Степан; Середоха Іван, Михайлина, Тадей; Сливка Ілія, Анна, Осип, Мирослав; Смолинець Олекса, Анна, Марія; Суфлер Дмитро, Анна, Анатолій; Танталя Григорій, Марія, Михайло; Войтович Євген, Олена, Богдан, Марія; Возняк Василь, Ніна, Анна; Вовк Василь, Марія, Михайло, Віктор; Вудмаска Петро, Олеся, Марія, Василь; Захарчишин Володимир, Анна, Марія; Жуковський Іван, Анна, Михайло; Бурда Петро, Анна; Цюрак Марія; Ґідей Іван, Віра, Ярослав; Гордієнко Теодор, Ксеня, Володимир, Микола; Ґріскевіціюс Петро; Лепкий Дмитро; Малинович Теодор, Анна, Олександра; Розум Ярослав, Марія; Руткусь Остап; Самійленко Іван, Донна, Олег; Сочинський Михайло; Торбич Юрко, Марія, Ірина, Юрко; Тустанівський Осип, Татяна, Юрій; Заренба Микола, Марія; Білобрам Григорій, Таня, Андрій; Чуповський Іван, Татяна, Мотря; Ґрохола Володимир, Марія, Богдан; Ганкевич Степан, Галина, Дарія, Ляриса; Гарасимяк Осип, Марія, Ліда, Ірина; Гарасим Петро, Софія, Мирон, Станислав; Яловега Іван, Анна, Катерина; Яремко Дмитро, Анна, Степан, Марія; Юрченюк Микита, Софія, Михайло, Володимир; Юрчишин Микола, Марія, Василь, Анна; Кайдан Іван; Кізин Богдан; Кондира Іван, Степанія, Ліліяна; Кот Степан, Осипа, Марія; Лозуба Микола, Марія, Леонід; Кучар Михайло, Ксеня, Ольга; Кулиняк Семен, Марія, Михайло; Лащук Іван, Климентіна, Євген, Віра; Маґас Іван; Мотула Мійсей, Акілина, Петро, Антоніна; Музика Богдан, Надія, Юрій, Орест; Михович Уляна, Василь, Ніна, Катерина; Наливайко Михайло, Анна, Ярослав; Назаревич Андрій, Іванна; Нужний Данило, Вероніка; Онушкевич Михайло; Остапюк Маріян, Олена, Стеланія; Паньків Михайло, Юлія, Ольга, Марія; Парасцюк Михайло; Павлишин Павло, Парасковія, Богдан, Юрій;Періх Микола, Юлія, Ірина; Петрак Василь, Стефанія, Роман; Пятничка Лука, Стефанія, Микола; Польовий Василь, Марія, Дарія; Прокопів Теодор, Стефанія; Прищенко Борис, Валентина, Ярослав; Пушка Атафія, Ірина, Микола; Пиль Михайло, Анна, Володимир; Радош Марія; Рибалка Теодор, Лукія; Романюк Лев, Ядвига, Оксана; Романів Володимир, Анна, Михайло, Стефанія, Емілія; Сефель Стефанія, Василь, Михайлина, Іван; Сігієва Станислава; Сколоздра Степан, Софія, Роман, Ольга; Стельмащук Василь, Дуня; Стеценко Теодор, Татяна, Валентина; Стеценко Людмила; Сулипа Лев, Анна, Марія, Петро; Свісталь Юрій, Ірина, Олександер; Симончук Андрій, Григорій, Анна, Марія; Щербак Степан, Катерина; Шевченко Анатоль; Школяр Михайло, Ольга, Уляна; Швайка Юхом, Віра, Леонід; Тиліщак Михайло, Софія, Іван; Тимоць Иосафат; Верний Василь, Анна; Веселик Теодор; Воробець Степан, Марія, Євген; Височин Федір; Захарчук Микола; Заверуха Петро, Марія, Зеновія; Ждан Петро, Ірина, Михайло; Боднар Атаназій, Богдан, Анна; Лагута Михайло, Галина.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

НЮАРК, Н. ДЖ. — Місячні збори Тов. ім. Чорноморська Січ, від. 14, відбудуться в середу, 21. вересня в год. 8. ввечір точно, в домі Чор. Січи, 508 — 18th Ave. Просимо членів і членкиць прийти на ці збори, бо є важні справи до полагодження. — За уряд: М. Васараб, предс.; М. П. Огрок, секр.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 26. серпня 1949 року помер у 68. році життя

СТЕФАН КУЛЬБИДА,

довголітний член Бр. св. Архист. Михаїла, від. 350 У. Н. Союзу в Стемфорд, Конн.

Покійний походив з міста Букачівці, пов. Рогатин, Зах. Україна. До Бр. і Союзу вступив 1924 року. Полишив у смутку жену Каролину, два сини і три дочки.

Похорон відбувся 29. серпня при участи родини, членів відділу і знайомих з погребового заведення до української катол. церкви св. Володимира, а відтак на цвинтар св. Івана в Springdale, Conn. — В. И. П.!

І. Михайлишин, секр.

ТАРЗАН, ч. 2180. Тікар переводить трюк.

Оголомшений ударом старшого льва, Тікар пробував піднятися.

Джена завважала небезпеку для Тікара і видала швидкий наказ.

Молодий лев, пригадуючи собі молодечі вправи, перевернувся на землі...

...саме в пору, щоб виминути небезпечного наскоку.